

20. Czy prawdą jest, że badania kliniczne były prowadzone wyłącznie na zdrowych osobach?

[Link do YT](#)

Nie, tutaj również włączono do tych badań osoby, które miały dodatkowe choroby, takie jak nadciśnienie czy cukrzycę, infekcję HIV, były też osoby z otyłością, ponieważ potencjalnie interesuje nas, czy u tych osób szczepionki będą działać. To jest jedna z docelowych grup do szczepień, więc te osoby zostały uwzględnione w badaniach klinicznych. To są oczywiście badania na wolontariuszach. Ludzie wyrażają zgodę, są poinformowani dokładnie o szczepieniach, o tym, czym są szczepieni, o możliwych konsekwencjach. To były bardzo szerokie badania przeprowadzone w wielu krajach, na wielu kontynentach i również w różnych grupach, nie tylko wiekowych, ale też etnicznych, żeby wiedzieć, czy rzeczywiście szczepionka działa niezależnie od rasy czy jakiś innych czynników.